

**Linköpings kommun
Finansrapport 31 augusti 2017**

Innehållsförteckning

Finansrapport för kommunen per den 31 augusti

	Sid
Inledning	3
Sammanfattning	3
Marknadskommentar	4
Riksbanken	
Marknadsräntorna	
Börsen	
Koncernen	6
Likviditet	
Lån och borgen	
Upplåning i Kommuninvest	
Koncernens finansforum	
Kommunen	
Betalningsberedskap och likviditet	7
Kommunens finansnetto och resultat för långsiktiga placeringar	8
Kommunens lån och borgensåtaganden	8
Långsiktiga placeringar	9
Pensionsmedelsplaceringar	10
Placering av koncernvalutakontots likviditet	11
Övriga obligationsplaceringar	11
Valutaexponering	11
Ordlista	12

FINANSRAPPORT PER DEN 31 AUGUSTI

Om rapporten

Finansrapporten redovisar kommunkoncernens finansiella ställning, lån, placeringar och borgensåtaganden. Rapporten publiceras tre gånger per år i samband med delårsrapporter och i årsredovisningen. Finansrapporten kompletteras månatligen av den mindre omfattande rapporten Uppföljning finansiella placeringar samt Delegationsrapport från finans.

Sammanfattning

Marknaden

- Riksbankens styrränta är oförändrad minus - 0.50 %. Marknadsräntorna är i princip oförändrade under rapportperioden. Sedan årsskiftet är långa marknadsräntor upp några baspunkter. Börsen¹ har sjunkit ca 4,5 % under rapportperioden (sedan den 30 april) men är drygt 6,5 % upp sedan årsskiftet.

Likviditet

- Inräknat outnyttjade reserver är kommunens och koncernens likviditet fortsatt god.

Lån och borgensåtaganden

- Koncernens lån har ökat med 725 miljoner under rapportperioden och med 907 mnkr per helår. Tekniska verken har under året blivit majoritetsägare i Mjölby Svartådalen Energi AB (MSE), därav ingår även deras lån per 31 augusti med 570 mnkr.
- Omfattning av koncernens lån och kommunens borgensåtagande är inom ramen för Kommunfullmäktiges beslutade lån- och borgensram
- Två av de helägda koncernbolagen har tillsammans gjort fyra lånetransaktioner via Kommuninvest om totalt 1 800 mnkr. Därutöver tillkommer MSE som har lån hos Kommuninvest på 172 mnkr. Kommuninvests priser har utvärderats mot marknadsfinansieringspriser

Placeringar

- Marknadsvärdet, inklusive upplupna räntor, av kommunens finansiella placeringar har ökat med 139 mnkr under året och med 37 mnkr under rapportperioden, inklusive placeringar av koncernlikviditet.
- Placeringarna har mycket låg ränterisk och rimlig aktierisk

Avstämning mot riktlinjer

- Samtliga placeringstransaktioner under perioden har granskats av Back Office
- Placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer, det kontrolleras av Back Office

Finansiella nyckeltal

Marknadspriser	2017-08-31	2017-04-30	2016-12-31
Riksbanken	-0,50%	-0,50%	-0,50%
Svenska börsen	6,5%	11,1%	9,6%
Statsobligation 2 år	-0,67%	-0,66%	-0,64%
Statsobligation 5 år	-0,07%	-0,08%	-0,12%

Kommunens likviditet, mnkr	2017-08-31	2017-04-30	2016-12-31
Bank	285	244	86
checkkredit	550	550	550
Varav utnyttjat	0	0	0

Kommunens placeringar mnkr	Marknadsvärden		
	2017-08-31	2017-04-30	2016-12-31
Långsiktiga placeringar	6 994,0	7 035,0	6 916,0
Pensionsmedel	1 719,4	1 739,0	1 667,0
Koncernkonto plac.	379,4	282,2	371,8
Övriga	215,8	215,2	214,4

Koncerns skulder mnkr	2017-08-31	2017-04-30	2016-12-31
Lån	17 123	16 398	16 216
Låneram	19 611	19 611	18 915
Varav borgen	8 089	7 899	7 286
Borgensram	19 611	19 611	18 915

Koncernens likviditet mnkr	2017-08-31	2017-04-30	2016-12-31
Bank	789	793	667
Checkkredit	900	900	900
Varav utnyttjat	0	0	0

Värdeför. mnkr	Risk kommunens samlade placeringar	
Aktiemarknaden	- 20 %	+ 20 %
Värdeförändring	-372,2	372,2
Marknadsräntorna	+ 1 %	- 1 %
Värdeförändring	-15,2	15,2
mnkr		

¹ SIXPRX börsutveckling inklusive utdelningar

Marknadskommentar

Riksbanken

Riksbankens har haft penningpolitiskt möte i juli. Mötet resulterade i tre saker:

- Styrräntan hålls oförändrad på negativa -0,50 %
- Räntebanan, d v s Riksbankens egen förväntan om styrräntans utveckling, indikerar en första styrräntehöjning någon gång runt halvårsskiftet 2018
- Sannolikhet för ytterligare räntesänkning har tagits bort från räntebanan

Marknaden prissätter en första höjning något tidigare än Riksbanken, under vårkanten 2018.

Marknadens förväntan om när ECB skall höja räntan ligger betydligt längre fram i tiden jämfört med förväntan om Riksbanken. En relevant fråga att ställa sig är om Riksbanken är beredd att gå i otakt med ECB och därmed orsaka en kronförstärkning med press nedåt på inflationen som följd.

Riksbankens hittills förda penningpolitik har blivit kritiserad en längre tid. Riksbanken anses vara alltför snäv i valet av vilka kriterier som skall beaktas vid räntebeslut. Riksbanken fokuserar helt på att hålla kronan svag och på så sätt stödja inflationen. Bland marknadsaktörer argumenterar man för att Riksbanken skall ta in hela den ekonomiska bilden i räntebesluten t ex aktiviteten i ekonomin, arbetsmarknaden, hushållen skuldsättning. Skulle Riksbanken följa kritikernas råd kommer styrräntan förmodligen att höjas betydligt snabbare än vad både Riksbanken och marknadsaktörerna förväntar sig.

Marknadsräntorna

Långa marknadsräntorna är i princip oförändrade både över rapportperioden och från årsskiftet, några hundradels procentenheter upp under året. Under våren/försommar sjönk statsobligationsräntorna med ca 0,30 %. Från mitten på juni har räntorna stigit igen ca 0,20 %.

Svensk statsobligation RGKB 1054 slutförfall juni 2022

Grafen till vänster visar avkastningen under 2017 och grafen till höger avkastningen under en fem-årsperiod. Det är rimligt att anta att räntebotten, för den här gången, nåddes i slutet på juni 2016.

Den svenska börsen SIX PRX

Börsen, uttryckt som SIX PRX, har stigit med ca 6,5 % per sista augusti. Den positiva börsutvecklingen skedde främst under första halvåret 2017. Sedan juni har vi noterat fallande börskurser. Grafen nedan till höger speglar börsutveckling de senaste fem åren, drygt 100 % upp med ränta-på-ränta effekt inräknad. Grafen till vänster speglar 2017 års börsutveckling.

Koncernen

Likviditet

Koncernens likviditet och betalningsreserv är god. Per 31 augusti var kommunkoncernens likviditet 789 mnkr varav 377 mnkr var placerat. Därtill tillkommer en outnyttjad checkkredit om 900 mnkr.

Likviditeten är stabilt positiv även om den varierar stort mellan olika månader. Koncernen bedöms därför ha mycket god betalningsberedskap.

Inlåningsavgift

Sedan 2016 betalar kommunen en avgift till kommunens huvudbank Nordea. Avgiften baseras på var dags positiva kontosaldo. Storleken på avgiften är kopplad till 1 veckas STIBOR och varierar kring - 0,50 % årsränta. Avgiften utgör en bruttokostnad. Nettokostnaden för att hålla likviditet är lägre eller utgör till och med en marginell nettointäkt.

Respektive koncernbolag placerar sin likviditet på koncernkontot. Marginalkostnaden för bolagens kortfristiga upplåning är negativ, d v s de får betalt för att låna kortfristiga pengar och hålla en vis del som likviditet. Därutöver placerar kommunen en del av överskottlikviditeten i kortfristiga räntebärande placeringar som ger en positiv avkastning. Målsättningen är att koncernen aggregerat ska kunna hålla en adekvat likviditet utan att nettokostnaden ska utgöra en betydande kostnadspost.

Nettokostnaden för att hålla likviditet kan beräknas enligt följande:

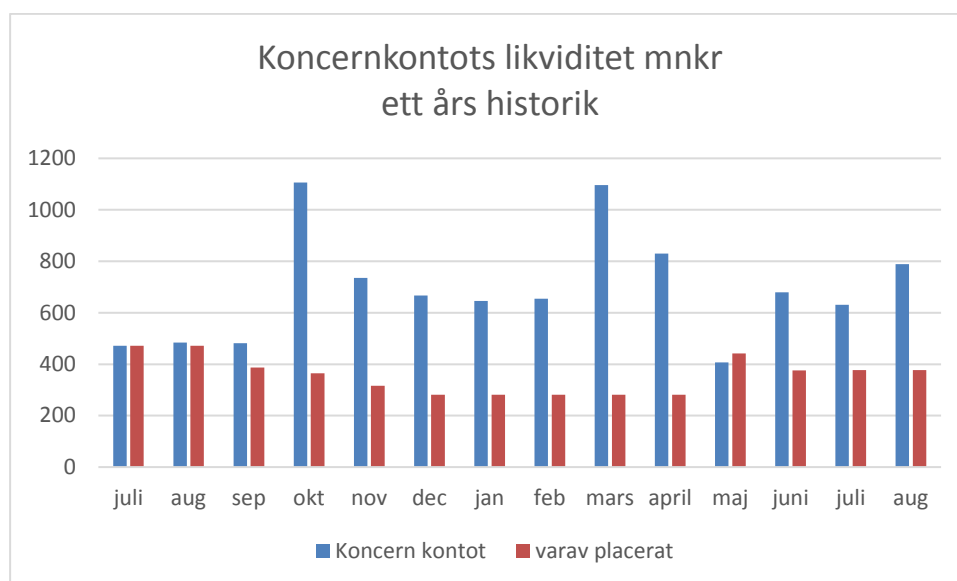
- Avgift till Nordea
- + Avkastning på placerad likviditet
- + Intäkter från koncernbolagens marginalupplåning

Den verkliga kostnaden för att hålla likviditet bedöms för närvarande vara låg eller när 0.

En fullständig utvärdering av nettokostnaden för att hålla likviditet görs i samband med bokslut vid årsskiftet. För 2016 genererade likviditeten ett marginellt överskott.

Betalningsberedskap

Kommunen har handlat upp en checkkredit om 900 mnkr vilken syftar till att användas för att hantera kortsiktiga fluktuationer i kommunkoncernens aggregerade likviditet. Krediten ska inte utgöra en långsiktig finansieringskälla.

Koncernens lån

Lån och borgen

Sammanfattning

Koncernens utestående lån per sista augusti uppgår till 17 123 mnkr. Lånen har ökat med 725 mnkr sedan april och med 907 mnkr sedan årsskiftet.

Den aktuella låneskulden är inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade låneram om 19 611 mnkr.

Omfattningen av kommunens borgensåtagande, 8 089 mnkr, gentemot mot koncernbolagens förpliktelser, är även den inom kommunfullmäktiges beslutade borgensram 19 611 mnkr.

Kommuninvest

Sedan kommunen blev medlem i Kommuninvest i våras har Stångåstaden AB och Stadshus AB var för sig gjort två stycken lånetransaktioner om 900 mnkr för vardera bolagen, totalt 1 800 mnkr. Kommunen borgar för dessa lån och borgensavgifter tillfaller kommunens finansnetto.

Tabell låneskuld 2017-08-31

Belopp i mnkr	Aktuell låneskuld	Låneskuld per 30/4 2017	Låneskuld per 1/1 2017	Förändring låneskuld
Tekniska Verken	2 109	1 584	1 924	525
Lejonfastigheter	3 151	3 151	3 101	0
Stångåstaden	4 675	4 275	3 975	400
Sankt Kors	719	669	619	50
ResMex	70	70	70	0
Flygmex	0	0	0	0
Bryggaregården	13	13	13	0
Stadshus AB*	6 386	6 636	6 514	-250
Summa	17 123	16 398	16 216	725

Tabell borgensåtaganden 2017-08-31

Belopp i mnkr	Borgen 31/8 2017	Borgen 30/4 2017	Borgen 1/1 2017	Förändring borgen
Stångåstaden	900	500	0	400
Pensionsåtagande	13	13	13	0
Stadshus AB	7 175	7 375	7 275	-200
Egna hem	1	1	1	0
Summa	8 089	7 889	7 289	200

Enligt gällande borgenspolicy tecknar kommunen generellt ingen ny borgen för andra aktörer än helägda bolag. Annan nyteckning kräver särskilt beslut i Kommunfullmäktige.

Enligt gällande delegationsordning tecknar kommundirektören kommunens firma, generellt, vid borgensförbindelser och finanschefen kan teckna kommunens firma på borgensförbindelse avseende helägda bolag och inom ramen för den av kommunfullmäktige beslutade borgensramen.

Finansforum

Kommunkoncernens gemensamma finansforum har sammanträtt två gånger under försommaren och sensommaren. På agendan har bl. a varit borgensavgifter (beslut), koncerngemensamt MTN- och cert-program, (beslut), plan för årligt lån- och borgensärende (beslut), bankupphandling (planering), revisionsupphandling (planering), ny företagsbeskattning (diskussion).

I finansforumet ska, f n kommunens ekonomidirektör och finanschef delta tillsammans med Vd Stångåstaden, Vd Lejonfastigheter, Vd Tekniska verken samt vice Vd Stadshus AB. Finanschefer/finansansvariga i koncernbolagen deltar också.

Kommunen

Betalningsberedskap och likviditet

Kommunens likviditet uppgår till ca 286 mnkr per sista augusti

Kommunens förmåga att fullfölja betalningsförpliktelser som löner, hyror och övriga fakturor beror dels av hur mycket bankkontolikviditet som finns att tillgå vid respektive betalningstillfälle samt vilka övriga likviditetsfaciliteter som finns att tillgå.

Kommunens betalningsberedskap är fortsatt mycket god, främst beroende av kommunens upphandlade checkkrediter om sammanlagt 550 mnkr. Studeras likviditeten endast per månadsskifte så kan den uppfattas som stabil och hög. Senaste årets snittlikviditet om 269 mnkr är även den tillfredställande då den mer än väl täcker en månads löneutbetalningar.

Genom att studera den dagliga likviditeten, se graf nedan, får man en något annorlunda bild. Till att börja med varierar den dagliga likviditeten stort, från minus 190 mnkr till plus 622 mnkr! Under 99 dagar senaste året är likviditeten lägre än 100 mnkr, av dessa dagar är likviditeten mindre 0, d v s negativ, under 29 kalenderdagar. Kommunen är alltså beroende av att kunna nyttja checkkrediten för att kunna möta samtliga betalningsförpliktelser under året.

Nyckeltal för likviditeten

Nyckeltal augusti 2016 - augusti 2017	
Högsta saldo mnkr	622
Lägsta saldo mnkr	-190
Snittsaldo mnkr	269
Antal dagar med likviditet < 0	29
Antal dagar med likviditet 0 - 100 mnkr	70
Antal dagar med likviditet 100 mnkr - 200 mnkr	83
Antal dagar med likviditet > 200 mnkr	184

Kommunens likviditet diskuteras vidare i kommunens delårsrapport

Kommunens finansnetto

Per sista augusti prognosticeras inga väsentliga avvikelser mot finansnettots budget.

Kommunens finansnetto utvecklas inte linjärt över kalenderåret. Det beror dels av att koncerninterna flöden som utdelning från Stadshus AB, borgensavgifter mm bokförs en eller två gånger per år.

Finansnettots ojämna mönster beror också av att placeringsportföljernas resultat uppkommer ojämnt över kalenderåret.

Per den sista augusti bedöms möjligheterna att uppnå budgeterat finansnetto som goda. Den löpande avkastningen från värdepappersportföljerna bedöms för närvarande inte att räcka till. Vinsthemtagning från främst aktiefonderna är nödvändig för att uppnå budget. Finansnettots resultat är därför beroende av utvecklingen på aktiemarknaderna.

Kommunens lån

Kommunen har inga lån och för närvarande planeras ingen nyupplåning.

Kommunens medlemskap i Kommuninvest innebär att kommunen, i likhet med koncernbolagen, har en lånefacilitet på plats och kan, med kort framförhållning, ta upp lån hos Kommuninvest.

Kommunens Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden är inom den av kommunfullmäktige beslutade borgensramen, se avsnitt Koncernen.

Placeringar

Gemensamt för samtliga placeringsportföljer

Kommunfullmäktige beslutar om att avsätta medel i olika placeringsportföljer, Kommunstyrelsen beslutar om hur placeringarna skall fördelas i olika tillgångslag. Kommunstyrelsen beslutar också om en riskinstruktion där begränsningar i motpartsrisker, derivatrisker m m anges.

Portföljkonceptet innebär att avsätta medel inte ingår i kommunens likviditet, undantag är koncernkontots likviditetsplaceringar vilka räknas i koncernlikviditeten.

Portföljernas resultat, intäkter och kostnader, ingår däremot i kommunens resultat och redovisas under finansnettoposten.

Placeringarnas huvudsakliga syfte är, f n, att leverera resultat som delfinansierar kommunens budget/verksamhet. Huvudsyftet är inte kompatibelt med mål om maximal långsiktig kapitaltillväxt.

Långsiktiga placeringar

Budget och resultatbokförda intäkter

Budget och uppföljning av intäkter långsiktiga placeringar, tkr	Budget 2017	Resultat 31/8	Prognos helår
Borgensavgifter	20 000	0	20 000
Finansiell intäkt Linköpings Stadshus AB	81 000	0	81 000
Resultatbokförd avkastning Långsiktiga placeringar*	150 570	15 791	150 570
Summa	251 570	15 791	251 570

*I resultatet per den 31/8 ingår även upplupna räntor

Långsiktiga placeringar, placeringsportföljen

Kommunens långsiktiga placeringar har ökat med 78 mnkr sedan årsskiftet och uppgår till 6 976 mnkr. Under rapportperioden, maj-augusti har portföljen sjunkit med 38 mnkr. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer.

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 paragraf 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2017-08-31, mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	5 465,2	78,1%	60%	64%	100%
Svenska aktiefonder	843,2	12,1%	0%	18%	35%
Globala aktiefonder	435,1	6,2%	0%	9%	35%
Hedgefonder	250,4	3,6%	0%	9%	15%
Totalt	6 994,0	100,0%		100%	

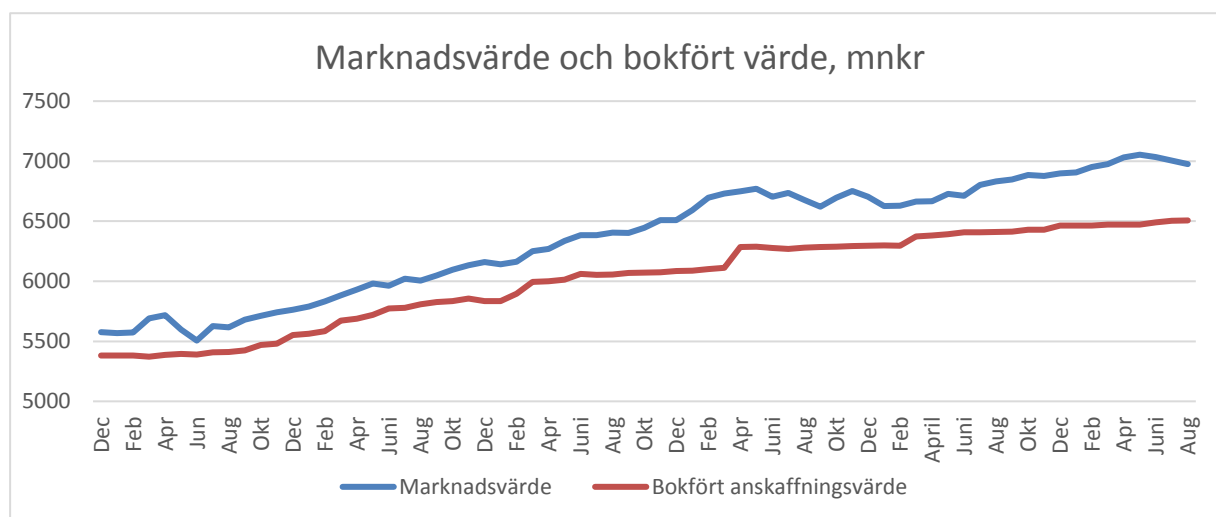
Planerade portföljusteringar

Den aktuella tillgångsfördelningen är, jämfört med normalportföljen, underviktad i aktier och hedgefonder. Avsikten är att öka andelen aktier men att göra det på sådan sätt så att inte risken ökar avsevärt. Det kan åstadkommas genom att kombinera aktieplaceringar med köp av skydd på nedsidan.

Risk, förändring av marknadsvärde vid förändringar i marknadspriser

Marknadsrörelse	Räntor + 1%/-1%	Börsen +20%/-20%
Marknadsvärde mnkr	-12/+12	+256/-256

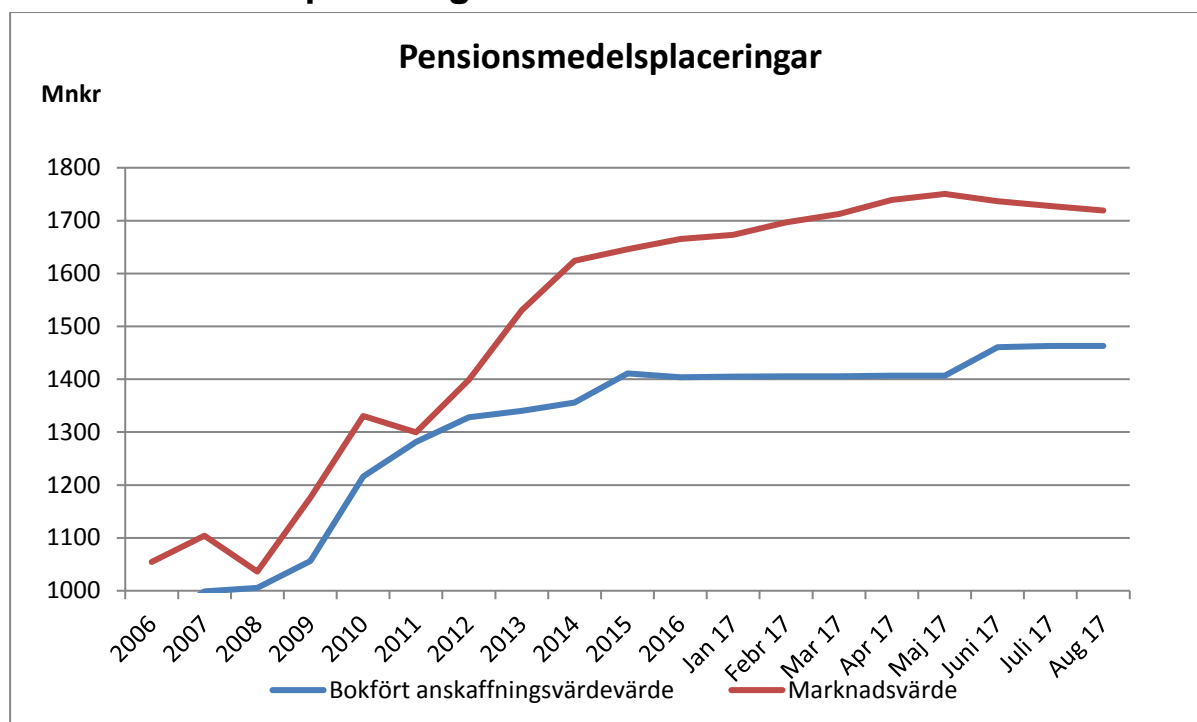
Tabellen ovan visar den aktuella risken i portföljen. Vid en räntepågång på 1 % tappar ränteportföljen 12 mnkr, det motsatta förhållandet gäller vid en räntenedgång på 1 %. Vid en börsuppgång på 20 % stiger den aktierelaterade delen av portföljen med 256 mnkr, det motsatta förhållandet gäller vid en börsnedgång på 20 %.

Grafen ovan speglar utveckling av marknadsvärde och bokfört anskaffningsvärde. Skillnaden mellan dessa utgör ”övervärdet”, d v s den vinst som skulle uppstå vid en försäljning.

Det bokförda värdet ökar löpande då portföljens kassaflöden, räntor och utdelningar, återinvesteras till marknadskurs. Utveckling av övervärdet kan därför inte förväntas korrelera med förändring i marknadsvärde.

Pensionsmedelsplaceringar

Kommunens pensionsmedelsplaceringar har ökat med 52 mnkr sedan årsskiftet och uppgår till 1 719 mnkr, upplupna räntor inräknat. Värdetillväxten under året beror främst av en positiv börsutveckling under helåret. Under rapportperioden, maj-augusti har portföljen sjunkit med 20 mnkr främst beroende på sjunkande aktiepriser.

Skillnaden mellan aktuellt marknadsvärde och bokfört anskaffningsvärde. Övervärde, uppgår till 256 mnkr. Förändring i övervärde korrelerar inte med förändring i marknadsvärde då återinvesteringar av kassaflöden påverkar det bokförda värdet och därmed skillnaden mellan marknadsvärde och bokfört värde.

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 paragraf 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2017-08-31, mnkr	procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 041,7	60,6%	50,0%	60,0%	100,0%
Svenska aktiefonder	483,9	28,1%	15,0%	25,0%	35,0%
Globala aktiefonder	127,4	7,4%	0,0%	10,0%	35,0%
Hedgefonder	66,4	3,9%	0,0%	5,0%	10,0%
Totalt	1 719,4	100,0%		100,0%	

Placeringar följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer. Den aktuella tillgångsfördelningen är något underviktad i globala aktier och något överviktad i hedgefonder.

Risk, förändring av marknadsvärde vid förändringar i marknadspriser

Marknadsrörelse	Räntor + 1 % eller -1%	Börsen +20 % eller -20%
Marknadsvärde mnkr	-2,4/2,4	-117/+117

Risken i portföljen är modest. Ränterisken i obligationsplaceringarna motsvarar ca 2 mnkr vid en procent förändring av marknadsräntorna. Om börsen faller med 20 % minskar portföljvärdet med ca 116 mnkr. Hedgefonder och räntefondernas risk är inte inräknad i tabellen nedan.

Placering av koncernvalutakontots likviditet

Kommunen och kommunens bolag samlar koncernens likviditet på ett bankkonto, koncernvalutakonto, KVK. Kommunens finansfunktion ansvarar för att placera en del av koncernvalutakontos likviditet i kortfristiga räntebärande placeringar med låg kredit- och ränterisk. Kommunen står för hela risken i placeringarna och därför tillfaller hela avkastningen kommunens finansnetto.

KVK-portföljen är den näst minsta av kommunens placeringsportföljer. Aktuellt marknadsvärde uppgår till ca 379 mnkr

Avkastningen i placeringen består av orealiserad värdetillväxt och realiserat resultat. Sammantaget uppgår dessa till knappt 2 mnkr. Det innebär att kommunkoncernen har tjänat ca 1 mnkr på att hålla likviditet. Placeringarna är då inräknade men inte koncernbolagens negativa finansieringskostnad.

Ränterisken uppgår till -0,5 mnkr

Tillgångar				
Mnkr	2017-08-31	2017-04-30	2016-12-31	Dur år
Obligationer och kassa	262,5	166,2	205,9	0,15
Räntefonder	116,9	116,0	166	2,15
Totalt	379,4	282,2	371,8	0,77

Placeringsportföljen ska normalt ha en genomsnittlig räntebindningstid på 30 – 270 dagar. Den faktiska snittlöptiden är något längre, 277 dagar (0,77 år) vilket ger möjlighet till en positiv avkastning överstigande kostnaden för bankkontots likviditet. Inga åtgärder planeras

Övriga obligationsplaceringar

Portföljen övriga obligationsplaceringar är den minsta av kommunens placeringsportföljer. Placerat belopp utgör ca 215 mnkr. Portföljen skapades ursprungligen genom att kommunen sålde tomträtter. Medlen från försäljningarna skulle placeras i obligationsmarknaden statsobligationer. Idag har portföljen två långsiktiga ändamål 1) att generera avkastning och bidra till kommunens budget och 2) att utgöra en likviditetsreserv.

Dagens ränteläge är betydligt lägre jämfört med när portföljen skapades. Statspapper ger idag negativ eller mycket låg avkastning samtidigt som att ränterisken är oförändrad jämför med tiden för portföljens uppsättning. Portföljens räntebindningstid hålls medvetet låg och förvaltningen fokuserar på att bevara kapitalet.

Så länge nuvarande ränteläge består kan portföljen inte förväntas leverera något betydande tillskott till finansnettot, det gäller även om portföljen skulle ha mycket längre räntebindningstid.

Marknadsvärden och genomsnittlig räntebindningstid

Tillgångar				
Mnkr	2017-08-31	2017-04-30	2016-12-31	Dur år
Obligationer och kassa	207,2	206,5	205,9	0,15
Räntefonder	8,6	8,7	8,5	2,15
Totalt	215,8	215,2	214,4	0,23

Den korta durationen i portföljen innebär att portföljen har mycket låg ränterisk, portföljens värde förändras med 289 tkr vid en 1-procentig upp- eller nedgång i marknadsräntorna. Portföljen tjänar på en räntepuppgång och förlorar på en räntenedgång.

Valutaexponering

Kommunen har inga valutapositioner och därmed ingen valutarisk.

Placeringsportföljerna placerar en del av kapitalet i kategorin globala aktiefonder d v s fonder som köper aktier noterade på en börs utanför Sverige och där priset följaktligen uttrycks i annan valuta än SEK.

Placeringar i globala aktier medför därför en indirekt exponering mot andra valutor. Den omständigheten beaktas vid val av strategisk portföljkomposition d v s hur stor andel globala aktier som portföljen ska innehålla. Generellt gäller att förekomsten av globala aktier i en portfölj minskar risken, variationen i avkastning. Konsekvent gäller att minskad risk också ger en lägre avkastning.

Ordlista

Bokfört värde

Lägsta värde av anskaffningsvärde eller marknadsvärde

Anskaffningsvärde

Vad tillgångarna har anskaffats till för värde, köpeskilling

Marknadsvärde

Fiktivt värde vad tillgångarna skulle kunna säljas för vid värderingstillfälle

Övervärde

Skillnad mellan marknadsvärde och bokfört värde, orealiserad vinst

Duration

Genomsnittlig löptid på samtliga kassaflöden i en obligation

STIBOR

Stockholm Interbank Offered Rate är en daglig referensränta som beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av de räntor som bankerna SEB, Nordea, Svenska Handelsbanken, Swedbank och Danske Bank ställer till var för utlåning i svenska kronor.